

No es pot dir que en fos amic íntim

Josep Maria Fonalleras

No es pot dir que fos un amic íntim d'en Miquel. Hi tenia una relació cordialíssima, però en certa manera distant, educada. Vull dir que mai no hi vaig parlar en profunditat i mai no vam compartir una d'aquelles converses llargues que mereixerien que algú les transcrivís en un dietari. Ens vàiem pel carrer, ens saludàvem i potser arribàvem a parlar d'algun tema que en aquell moment tots dos teníem ganes de comentar. I no gaire res més. Mai no vaig anar a casa seva i ell no va venir mai a casa. La nostra amistat —em penso que en puc dir així, malgrat tot el que he escrit fins ara— es fonamentava en afinitats literàries i biogràfiques. Vull dir que tots dos vam començar més o menys alhora a escriure columnes al *Punt* i tots dos vam publicar el mateix dia el primer recull de les nostres col·laboracions. Vam compartir almenys aquesta circumstància: uns inicis. Després, cadascú va fer la

seva, amb més o menys intensitat i en mitjans diferents, però amb una trajectòria de més de vint-i-cinc anys de mirades (sornegueres, amables, punyents o diletants) que, ara, amb la distància del temps i amb la presència de la mort, se'm presenten com a properes. Vull dir que, si més no, entre en Miquel i jo sempre hi va haver aquesta proximitat diguem-ne clàssica (per allò de les columnes), una mica a la manera dels que, sense evitar-se, tampoc no tenen l'impuls de coneixe's a fons.

He conegut en Miquel, doncs, a través de la seva literatura. Hi he vist veus diverses que, tard o d'hora, faran que se'l reconegui com un dels escriptors més bons (no dic més importants o més transcendents, perquè això no forma part de la literatura sinó de la casualitat) de la segona meitat del segle xx i dels primers anys del xxi. Sense dubte. Tant per la seva aportació periodística com per la profunditat i l'agilitat de la seva narrativa.

I, em penso, per l'elegància, el registre savi i mesurat i la serenitat de la seva memorialística. Recordo una conversa —potser la més llarga que vam tenir mai— sobre els escriptors italians que tant a ell com a mi ens agradaven. Basani, per exemple, amb la seva voluntat de construir un espai de ficció ben assentat sobre les bases d'una realitat tangible, la de Ferrara. Em quedo amb aquells apunts, que lligaven molt amb la manera de ser i de fer d'en Miquel. I, ara, hi penso més que mai.

>> *Miquel Pairoli i Josep Maria Fonalleras, el 1987, durant la presentació d'Un sofà a la riba (de Fonalleras) i L'enrenou dels anys 80 (de Pairoli).*

ARXIU PERSONAL DE LA FAMÍLIA PAIROLÍ (JORDAN COMALAT)

**Recordo una conversa —potser la més llarga
que vam tenir mai— sobre els escriptors italians
que tant a ell com a mi ens agradaven**